

Ο Βρετανός πρέσβης στην Αθήνα Μάθιου Λοτζίχ

Η Σταματία και ο Νίκος Ξυλάς, τα παιδιά της Μάττις.

Ο Γιώργης Μαγγίνης, ένας από τους υποτρόφους.

Ο ακαδημαϊκός Μιχάλης Κοσμοπούλης στην εκδήλωση.

Η Ελληνική Αρχαιολογική Επιτροπή Μεγάλης Βρετανίας γιόρτασε 40 έτη προσφοράς

Όταν φυτέψεις έναν «σπόρο» με καλοσύνη και ανιδιοτέλεια, τότε θα τον καμαρώσεις μια μέρα να γίνεται ένα σκεπρό δένδρο με ρίζες και κλαδιά. Το 1986 η Χιόττισσα της διασποράς Μάττις Εγκον-Ξυλά ίδρυσε την Ελληνική Αρχαιολογική Επιτροπή Μεγάλης Βρετανίας, έναν σπουδαίο πολιτιστικό θεσμό. Από οικογένεια μορφωμένων καρβοκυραίων που είχαν σχέση με το Σίτι, αγαπούσε την ιστορία και ήθελε να φέρει κοντά Έλληνες, Κύπριους και Βρετανούς. Πανεπιστημιακοί, αρχαιολάτρες, μέλη της ελληνικής και κυπριακής κοινότητας βρήκαν ένα σημαντικό σημείο αναφοράς, καθώς δύο επίσης διαλέξεις παρουσίαζαν σημαντικά ανασκαφικά πεπραγμένα στον ελλαδικό χώρο. Πέραν αυτού, όμως, η μεγαλύτερη προσφορά αφορούσε τους αριστεύσαντες Έλληνες και Κύπριους φοιτητές αρχαιολογίας που έπαιρναν

υποτροφίες για τη συνέχιση των σπουδών τους στην Αγγλία. Και μπορεί η Μάττις να «έφυγε» το 2020, αλλά σίγουρα θα αισθανόταν ιδιαίτερα υπερήφανη για το δημιουργήμα της, που εόρτασε 40 χρόνια ζωής σε μια ωραία βραδιά στη βρετανική πρεσβεία της Αθήνας την περασμένη Παρασκευή. Διότι θα έβλεπε τους δεκάδες υποτρόφους, αρχαιολόγους, χορηγούς και τους ανθρώπους που συνεχίζουν με αφοσίωση το έργο της: τη νυν επικεφαλής δρ Ζέττα Θεοδωροπούλου-Πολυχρονιάδη και τα παιδιά της Σταματία και Νίκο Ξυλά.

Σωστός οικοδεσπότης, ο πρέσβης Μάθιου Λοτζίχ καλωσόρισε τους πάντες και εξήρε στον λόγο του το τεράστιο έργο της Επιτροπής που έχει λειτουργήσει ως φέγγυρα ανάμνηση στις δύο χώρες, δίνοντας γνώση στο κοινό και υποστηρίζοντας φοιτητές. Η πρόεδρος της Επιτροπής, δρ Θεοδωροπούλου, στη συνέχεια αναφέρθηκε στα πεπραγμένα τεσσάρων δεκαετιών μέσα στις οποίες πάνω από 80 νέοι και νέες έχουν πάρει υποτροφίες αξίας άνω του

Η Ζέττα Θεοδωροπούλου με τον Ευθύμιο Μπρόπουλο.

ενός εκατ. στερλινών. Αυτοί οι αρχαιολόγοι κάνουν μια καριέρα σε μεγάλα πανεπιστήμια και είναι «πρόβει» της ελληνοβρετανικής επιστημονικής σχέσης αλλά και

πάρει υποτροφίες αξίας άνω του ενός εκατ. στερλινών. Αυτοί οι αρχαιολόγοι κάνουν μια καριέρα σε μεγάλα πανεπιστήμια και είναι «πρόβει» της ελληνοβρετανικής επιστημονικής σχέσης αλλά και

της σημασίας των ανθρωπιστικών σπουδών. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει 72 διαλέξεις με την παρουσία 8.000 ακροατών, οι οποίοι έχουν ενδιαφερθεί για τις ανασκαφές. Συνέχισαν επίσης τους χορηγούς, τα παιδιά της Μάττις, το Ίδρυμα Λεβέντη, το Ίδρυμα Τσάκος και τον Γιάννη Χατζηπατέρα. Δίκως τη δική τους στήριξη, τίποτε δεν είναι δεδομένο.

Η Σταματία Κοιμνηνού-Ξυλά «γύρισε» στη γέννηση της Επιτροπής, όταν το σπίτι τους στο Λονδίνο έγινε η καρδιά της προσπάθειας και η αιμνοσηπτική μητέρα της κινητοποίησε όλο το επιστημονικό δίκτυο για να σταθεί στο πλάι του νεοέκτου θεσμού. Κατά τη θυγατέρα της, η Επιτροπή έδωσε σάρκα και οστά στις πατριωτικές αξίες που πρέσβευε η Μάττις, η οποία γεννήθηκε στην Ελλάδα αλλά από την εφηβεία της εγκαταστάθηκε στην αγγλική πρωτεύ-

ουσα. Ο Ρόντρικ Μπίτον, σε βιντεοσκοπημένο μήνυμα, μίλησε και αυτός για τη μοναδική προσφορά της Επιτροπής στην αρχαιολογία αλλά και την πολιτιστική ζεύξη Ελλάδας και Ηνωμένου Βασιλείου. Ο ακαδημαϊκός Μιχάλης Κοσμοπούλης εστίασε στην προσωπικότητα της ιδρύτριας για την οποία έγινε ενός λεπτού σιγή, ενώ αναφέρθηκε και στη σημασία της αρχαιολογίας.

Ένας εκ των πλέον διακεκριμένων υποτρόφων, ο επιστημονικός διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη Γιώργης Μαγγίνης, ανέβηκε και αυτός στο βήμα για να μιλήσει για τη δική του εμπειρία, τη Μάττις και τις ευκαιρίες που δίδονται σε Έλληνες και Κύπριους φοιτητές. Ακολούθησε η βράβευση των χορηγών αλλά και μια ωραία δεξίωση στον δροσερό κήπο της πρεσβείας.